

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közlevéltár (városház,
földszint 7. sz. Ide küldendők
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hirde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ AKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Debreczen szabad királyi város monografiája.

Irta: Koncz Ákos.

Az Országos Monografiai Társaság megkereste a város közönségét, hogy irassa meg Debreczen monografiáját. Ezen célra 20,000 korona hozzájárulást kér a várostól. A jog- és pénzügy bizottság még a nyáron foglalkozott ezen kérdéssel és megkereste a városi Tanácsot, hogy részletesebb tervet vegyen a társaságtól. A társaság ezt is bemutatta még július hóban és a következőkben ismétli meg ajánlatát:

A társaság a kért segélyért, illetve a munka költségeinek egy harmadát tevő hozzájárulásért első sorban azt nyújtja a városnak, hogy a monografiájának teljes tudományos színvonalon álló, nagyszabású munkáját igéri. Ez sokkal többet jelent, mintsem annak részletezésére szükség volna. A Monografiai Társaság kisdéd kötetben a maga erejéből is elkészíthetné ezt a monografiát, amint hogy el is készíti majd egy évtized múlva, vagy még később mindazoknak a törvényhatóságoknak a monografiáját, mely törvényhatóságok nem tudtak, vagy nem akartak segélyre lenni a nagy vállalkozásnak. Ezek a törvényhatóságok nem kapnak majd önálló kötetet, mert a társaság ereje ezt nem bírja el; ennek következtében tehát kénytelenek leszünk az ily törvényhatóságokat egy-egy kötetben együtt kiadni. Most tehát azért fordulunk a törvényhatóságokhoz, hogy ha azok lehetővé teszik: önálló, impozáns kötetekben fogjuk feldolgozni monografiájukat. Ezt azonban csak akkor tehetjük, hogy ha a nagy költségeknek legalább egy harmadát magukra vállalják. Ez a magva a Debreczen sz. kir. városhoz intézett ajánlatunknak is.

A társaság ötven ingyen példányt ajánl fel a városnak, azután így folytatja: A városnak ez a segélye valóban csak segély, mert a kért összegből a város nem állíthatja elő a monografiát. Azonkívül azt bizonyítgatja, hogy az országos monografia sorozatban megjelenő kötetek szervezetük révén eljutnak az ország összes nagy könyvtáiraiba, a társadalom szélesebb rétegeibe.

Elmondja végül a beadvány, hogy más szegényebb törvényhatóságok kevesebb összeget adnak ugyan, de felhatalmazzák a társaságot, hogy a kívánt összeget társadalmi hozzájárulással egészítsék ki. Amióta azonban a társaság átvette a vezetést, új alapokon szervezte azt; és nem vállalkozhat arra, tudományos céljai integritásának megóvása végett, hogy ily gyűjtéseket indítsion. Legfeljebb azt teszi meg, hogy a törvényhatóság által felszólított magánosoktól érkező hozzájárulásokat elszámolja a törvényhatósággal és így levonatik a magán uton befolyt összeg a törvényhatóság által megszavazott összegből.

Kéri ez okból a társaság, hogy a közgyűlés szavazzon meg 20,000 koronát és amennyiben a gyárak, takarékpénztárak, nagyobb vállalatok és esetleg más magánosok hajlandók e célra áldozatot hozni, fiztessenek ezen összegek a város pénztárába és ezzel kevesebbül a város áldozata.

Ugyanakkor a társaság a monografia előállításának költségét is bemutatja. Írói díjak ivenkint 60—150 kor. 3000 kor.;

sajtó alá rendezés 2000 kor.; levéltári kutatások három szakirnok 4500 kor.; bírálati díjak 2200 kor.; az adatgyűjtéssel megbízott szerkesztő munkadíja 1000 kor.; ugyanazok költségei 1500 kor.; szerkesztőség költségei 1000 kor.; kiadóhivatali költségek 8000 kor.; nyomdaköltség 10,950 kor.; képek nyomtatása 3360 kor.; a város térképe több színben 600 kor.; egy akvarell kép festése 200 kor.; ennek művészi reprodukciója 720 kor.; a képek előállítása 2400 kor.; könyvkötő 6600 kor.; a kötetek postai szállítása 2310 kor.; összesen 60,340 korona. Ezen kiadással szemben a társaság 38,800 kor. bevételt irányoz elő és így a hiány 21,200 korona, melyet a várossal kíván fedeztetni.

Ezeket felsorolva, a következő megjegyzésünk van a társaság ajánlatára:

Első sorban is tulmagasnak tartjuk a hozzájárulási összeget. A kiadásnak feltüntetését pedig nem találjuk egészen realisnak. Mert ha igaz az, hogy a munka előállítása 60,340 koronába kerül, amelyből a város fizetne 20,000 koronát, akkor a társaságnak ezen munkán nem volna semmi haszna, már pedig mi biztos forrásból tudjuk, hogy a társaság a tiszteltreméltó eszményi cél mellett némi haszonra is dolgozik, ami nagyon természetes és senki által jogosan nem kifogásolható.

A költségkimelésnek, vagy jobban mondva a város által adandó támogatás rekompenciójának azon módja, melyet a társaság ajánl, hogy tudniillik a város, mint ilyen, reklámok közlésére hívja fel a különböző vállalatokat és pénzintézeteket, nem volna méltó a városhoz. Elvégre is a hatóság és éppen Debreczen sz. kir. város nem lehet reklámok gyűjtője. Az olcsóbb nyomtatásnak ezt a módját csinálhatják kalandárium szerkesztők, vagy egyéb üzletemberek, semmiesetre azonban egy erkölcsi testület.

Kezdetben magunk is abban a nézetben voltunk, hogy a monografia társaság eredményesebben tudja a tervezett munkát megcsinálni, most azonban, hogy áttanulmányoztuk az eddig megjelent köteteket, bevalljuk, hogy nézetünk megváltozott. Elismerjük ugyan, hogy az eddig kiadott kötetek nagy lelkiismeretességgel vannak megírva, de azt is kénytelenek vagyunk bevallani, hogy ennek dacára egységes egész nem képeztek és így kaleidoszkopszerűek. De nem is irhatják meg egy megye, vagy város monografiáját olyan írók, akik nem lakván a megye vagy város területén, nem ismerik annak történelmét, multját, jelenét. Azok a levéltári kikutatások, melyeket ilyenkor végeznek jobbára, már mások által összegyűjtött anyagok felhasználásával végződnek. Mert aki ujat, még eddig nem ismert dolgokat akar, például a mi levéltárunkban felkutatni, erre évekig tartó munka

szükséges, mert másképen az a tervezett monografia nem lenne egyéb, mint a Szücs és Zellizy-féle munka kópiája. Nem szabad továbbá megfedkezünk arról sem, hogy városunkban annyi szakiró, tudományosan képzett elme van, hogy ezek meg tudják írni szépen, alaposan a város monografiáját. Igaz ugyan, hogy a társaság nem zárkózik el az elől, hogy a munkát debreczeni írók írják meg, de a felülbírálati jogot fenntartja magának és a beérkező részletek és munkák felett cenzori hatalmat gyakorol. Vagyis bekövetkezhetik — ami máshol is bekövetkezett — az az eset, hogy egyik-másik író a reábizott részt feldolgozta és mikor beadta munkáját, a cenzorok nagyrészt átalakították, kihuzgálták úgy, hogy alig maradt meg belőle valami. Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy a debreczeni írók félnek a bírálattól, mert hiszen ha magunk írjuk is meg ezt a monografiát és magunk adjuk ki, akkor is szigorúak leszünk munkánk kölcsönös megbírálásánál, hanem igenis azt valljuk, hogy a debreczeni ember leginkább tudja, hogy mit írjon meg, hogy hü képét rajzolja meg a város multjának és jelenének.

Az sem mellékes ezen kérdés eldöntésénél, hogy a városnak van nyomdávalalata, mely annyira fel van szerelve, hogy a legmagasabb igényeket is ki tudja elégíteni. Ezen munka előállításánál a nyomdának nem kell haszonra dolgozni és ez esetben már a nyomtatási költség lényegesen kevesbedik. Ugyanez áll a képekre, ezek reprodukciójára is, mert a nyomda azon helyzetben van, hogy színes képeket is állíthat elő.

Abban azonban igaza van a társaságnak, hogy a korportálást ő nagyobb sikerrel végezheti. Minthogy azonban az esetben, ha ezen helyi szerzők által megírt munkát a város adja ki és a városi nyomda állítja elő, a város nyereségre nem dolgozik, a munkát nem szükséges sok példányban nyomtatni és így a kiadás sokkal kevesebb lesz. De még tovább megyünk. Ha a munka a fentebb említett módon itt készül Debreczenben, elesnek ama különböző című költségek, melyeket a társaság most nagy arányokban állít be költségvetésébe. Nevezetesen a levéltári kutatások 4500 kor., a megbízott szerkesztő 1500 koronát kitevő költsége, a kiadóhivatal költségeire felvett 8000 koronából megtakarítható 6000 kor., a nyomtatás költségein is megtakarítható legalább is 5000 korona, a képek nyomtatásán, akvarellek előállításai legalább is 4000 kor., a könyvkötő munkán 3000 kor., és a postaszállításán 1300 korona, vagyis nekünk a munka, természetesen házilag kiállítva sokkal kevesebbe kerül.

Ezek ugyan csak hozzávetőleges számítások, ámde mivel nekünk ebből a monografiából teljesen elég 500 példányt nyomtatni, még az esetben is, ha a város gavallérosan fizeti a munkatársakat, a monografiát ugyanolyan kiállításban és szellemi tartalommal előállíthatja, mint a monografia társaság által megkívánt hozzájárulási összeg, sőt még annyiba sem kerül.

Végül nem hagyhatunk el egy megjegyzést. Városunk a haladás és modern alkotások jegyében áll. Házipénztárát nagy mértékben igénybe veszik tervbe vett, megkezdett és bevékezéshez közel álló alkotásai. És bármiképpen szeretnők is egy kötetben látni és

olvasni a fejlődés útján haladó városunk szenvedésekben és dicsőségben gazdag multját, bármiképpen is óhajtanánk haladásunk kincseit az országnak bemutatni, mégis azt mondjuk, hogy még várhatunk egy-két évig monografiánk megírásával és kiadásával. Ha majd betetőztük megkezdett alkotásunkat, ha a legszükségesebb emberbaráti, kulturális, közegészségügyi közgazdasági és közigazgatási tennivalóinkat magasra fejlesztettük, ami, hála e város okos vezetőségének nem messze van, akkor aztán a monografia megírására is rákerül a sor és városunk közönsége bizonyára nem fog elzárkózni attól, hogy emléket emeljen a város multjának és megismertesse komoly és elfogulatlan írók írásában a város jelenét.

Végül megjegyezzük, hogy nálunk és nekünk ez idő szerint nem annyira monografiára van szükségünk, mint inkább Debreczent, ennek intézményeit, továbbá az idegenek által annyira látogatott Hortobágyot ismertető kisebb munkára. Az idegenforgalom napról-napra emelkedik városunkban és a hozzánk ellátogatók nagy hasznát vennék azon, mondjuk, egy koronás utmutatóknak, melyek röviden, tömören utbaigazítanak az idegent szellemi vagy természeti kincseink tanulmányozásában. Ilyen munkák nem kerülnének sokba, mert az eladás révén a szerkesztési és kiadási költségek javarészből megtérülnének.

A jog és pénzügyi bizottságból.

A jog- és pénzügyi bizottság f. hónap 21-én a közgyűlési tárgyak előkészítése végett ülést tartott Varga Elemér dr. tanácsnok elnöklésével. Az ülésen jelen voltak Oláh Károly és Csóka Sámuel tanácsnokok, Magoss György dr. tiszti főügyész, Roncsik Lajos főszámvevő, dr. Fejér Ferenc, Márk Endre, Kernhoffer József, ifj. Schvarcz Vilmos, Poroszlai László, Komlóssy Arthur, Kenézy Gyula dr., dr. Szilágyi Imre, Nagy Jakab, Csanak József, Debreczeni Jenő biz. tagok és Tóth Emil dr. aljegyző.

Napirend előtt Márk Endre bizottsági tag interpellál az iránt, hogy Hajdu vármegye szekularizációs indítványa miért nem kerül a közgyűlés elé. Nézete szerint ezt már tárgyalni kellett volna, miután az országnak, ugyszólván valamennyi vármegyéje foglalkozott ezen kérdéssel. Az elnök megnyugtatta Márk Endrét, hogy az ügy nemsokára, illetve legközelebb a közgyűlés elé kerül.

Csóka Sámuel tanácsnok új állás szervezését javasolja melyre megválasztott a házadó kataszteri nyilvántartásokat vezetné. Magoss György dr. tiszti főügyész az állás felállítását ellenzi, mivel az adóügyosztály most is nagy személyzettel dolgozik. Az új adótörvény a jövő évben életbe lép és így a kezelés egyszerűbb lévén, a kataszteri dolgokat az ügyosztály könnyen elvégezheti.

Fejér Ferenc dr. ezen kérdést a tanácshoz kívánja áttenni, mert a tanács legjobban tudja, hogy melyik ügyosztályban van szükség új állás szervezésére.

A többség a főügyész véleményét fogadta el, kimondván, hogy az adóügyosztálynál új állást nem rendszeresít, hanem a házadó kataszter együtt lesz kezelendő a földadó kataszter ügyekkel.

A világitási vállalat nyugdíjszabályzatán némi módosítást kíván a miniszter. A bizottság az ügyet azon javaslattal terjeszti a közgyűlés elé, hogy ezen módosításokhoz a közgyűlés járuljon hozzá.

Klein Antal süttő kérvényt intézett a városhoz, hogy egy kenyérgyárat létesíthessen városi támogatás mellett. A bizottság a kérelmet nem tartja teljesítendőnek, mivel a piac kenyérral

bőven el van látva, mindenki vehet tetszése szerint jó kenyeret. Ha pedig bekövetkeznék a kenyéruzsora, a város a kenyérgyárat maga fogja felállítani. (Különbösen is a panasz nem a piaci kenyerek ellen irányul most sem, hanem éppen a sütődékre panaszkodik a közönség. Szerk.)

Az Országos Monografiai Társaság már több ízben felszólította a várost, hogy irassa meg a város monografiáját. Ezen célra a társaság a várostól 20,000 korona hozzájárulást kér. Márk Endre és Magoss György dr. ellenzik a kérelem megadását, valamint Oláh Károly is, miután a városnak ez idő szerint elsőbbségi kérdések várnak megoldásra. Nézete szerint sokkal helyesebb és kevesebb költségbe kerül, ha a város helyi erővel iratja meg monografiáját. A bizottság ezek után a kérelmet elutasította. (Erre a kérdésre más helyen visszatérünk. Szerk.)

A városhoz több rendbeli kérvény érkezett építési anyagok adományozása iránt. A jog- és pénzügyi bizottság kulturális érzelme ez alkalommal is hatalmasan megnyilatkozott. Javaslata hozta ugyanis, hogy szavazzon meg a közgyűlés az Árpád-téren épülendő ref. templomra egy millió téglát. A lelkes lakócéljára szükséges telket azonban nem javasolja megadni, mert nincs megfelelő telke. A ref. egyháznak kérelmét a városhoz utcai templom telkének kijelölésére nézve áttették véleményezés végett a mérnöki hivatalhoz.

A bizottság javasolja továbbá a közgyűlésnek, hogy a Theresianum ujonnan építendő épületére szavazzon meg a közgyűlés 150.000 téglát és 60.000 drb. cserepet.

Ugyancsak kérelemmel fordul az ág. ev. egyház a városhoz telek adományozásért. Három telket jelölt ki e célra, nevezetesen a Rákóczi-utca 1—3. a Csapó-utca 33—35. és a Deák Ferenc-u. 17. sz. telkeket. A jog és pénzügyi bizottság az ügyet véleményezésre kiadta a mérnöki hivatalnak.

A bizottság a pincérszakiskolának 600 korona évi segélyt javasol megadni.

A debreczeni izraelita hitközség előljárósága azon kérésrel fordult a városhoz, hogy polgári leányiskoláját részesítse segélyben. Márk Endre és Komlóssy Arthur biz. tagok megadják a segélyt, mivel az izraelita polgári iskola a községi polgári iskolát pótolja.

Az ifju vakok államilag segélyezett intézete 300 korona segélyt kér a városhoz. A bizottság tekintettel a város nagymérvű kiadásaira és arra, hogy a tanintézetet az állam bőven segélyezi, a kérelem elutasítását javasolja.

Solyosi Elek színésziskolai igazgató nagyobb összegű támogatást kér a városhoz. A bizottsági tagok nézete ezen kérdésben megoszlott. Némi vita után egy szótöbbséggel azon határozatot hozta a bizottság, hogy a kérelem teljesítését a közgyűlésnek nem javasolja, azonban 20 köbméter fát ad az iskola céljaira.

Fejér Ferenc dr. bizottsági tag szóvá tette a Késes- és Erzsébet-ut kikövezési ügyét, kérvén, hogy a bizottság keresse meg a városi Tanácsot, hogy vigye fel a kikövezési programba a két utca kikövezését, mert ez idő szerint azok járhatatlanok esős időben. A bizottság az ügyet a tanácshoz terjeszti.

Szilágyi Imre bizottsági tag a telefon bevezetését kéri a bejelentő hivatalba. A bizottság a kérelmet átteszi a városi tanácsnak további intézkedés végett.

Ezzel az üléssel véget ért.

Hirek.

— **A polárgmester értesítése.** Debreczen szab. kir város legközelebb tartandó közgyűlésén névszerinti szavazás fog tartatni első ízben a Gróf Szapáry József tulajdonát képező Ajtó-utca 8. számú házastelek megvétele tárgyában.

— **Nyugdíjbizottsági ülés.** A nyugdíjbizottság Kovács Ernő adókievítő özvegyének nyugdíját 600 koronában, Zoltán fia neveltetési járulékát 121 koronában alapította meg. Ezenkívül több irnok-

nak a város szolgálatában eltöltött idejét nyugdíjukba beszámította.

— **Makkárverés.** A városházán f. hónap 25-én tartották meg a makkárverést. A paci makktermést Nagy Jakab bérelte ki, 2160 kor., a halápit Ungvári József, 2250 kor., a nagyerdeit Kovács Péter 1110 kor., a gutit Ungvári József 700 kor., az apafája termését Nagy Sándor 620 koronáért.

— **Méhészek közgyűlése.** A hajdumegyei méhészegyesület f. hónap 26-án délután 4 órakor, az egyleti méhes felavatásával diszközgyűlést tart. Közgyűlés után társas vacsora lesz az Arany-Bikában. A méhészegyesület helyisége a Miklós-utca végén, a szoboszlói országút és a bősörményi vasút sinpárja keresztezésénél levő régi bikaakolnál van.

— **Megüresedett állások.** A városhoz egy rendőrfogalmazói és egy adókievítői állás üresedett meg, a lejárt pályázati határidőre a nevezett állásokra a következők pályáztak. Rendőrfogalmazói állásra pályáztak: dr. Vásáry István, Budaházy Jenő, Takó Ferenc, Harsányi Miklós dr., H. Kiss József, Harsányi István dr., Zöld József és dr. Balczer Jenő. Az adókievítői állásra: Szerető István, ifj. Széll István, Iklódy János, Nagy Gyula, Király Ferenc, Rácz József, Szappanos Alajos, Kovács Gábor, Oláh Gyula, Minóry Géza, Kovács László, Ujváry Lajos, Kőkert Gusztáv, Papp István, Kiss Kálmán, Pál Péter, Szűcs Ferenc, Boross Ferenc, Németh István, és Kis Károly rendes, illetve napidíjas irnokok. A napidíjas irnokok az esetleg megüresedő irnoki állásra is pályáztak.

— **Vendégfogadás.** E helyen újlag felkérjük városunk közönségét, hogy az országos lelkesítő kongresszusra hozzánk érkező lelkesítő urak elszállásolását méltóztassanak elvállalni. A városban lévő fogadók képtelenek hajlékot adni a lelkesítő uraknak és úgy a rendező bizottság, valamint városunk lakosainak vendég szeretetéhez folyamodik. Akik szívesek hajlékot adni, ebbeli szíves készségüket méltóztassanak a püspöki hivatalnál bejelenteni.

— **A munkabérek fizetőnapja.** A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége már régebben írásos anketot tartott tagjaival arról, nem volna-e helyes a munkabérek fizetését a szombati napról egy másik napra áttenni. Ezt a kérdést, amelynek bolygatásától a gyárak mostanáig idegenkedtek, a gyakorlat újra fölvetette. A győri vaggongyár ugyanis a nyár elején megváltoztatta bérkifizető rendszerét. A gyár ez idő óta nem szombaton, hanem kedden és pénteken (a hetivásárok előtti napokon) fizeti ki munkásait. Győr város rendőrsége hivatalból utasítottván az ujtás eredményeinek megfigyelésére, megállapította, hogy azóta sokkal kevesebben járnak korcsmába és kávéházba, sokkal kevesebb a részeg ember, sokkal kevesebb asszony jön panaszra a miatt, hogy férje elköltötte heti keresetét és hogy a piaci árak is kimutathatóan lejjebb szálltak. E tapasztalat folytán Győr város főkapitánya fölhevta az összes ottani ipari és építővállalatokat, valamint az ipartestületeket, hogy igyekezzenek a nagyfontosságú változást lehetőleg mindenütt behozni. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége most figyelmessé tette összes fiókjait erre az ujtásra és fölhevta azokat, hogy a kerületükbe tartozó gyárakkal közöljék ezt a dolgot, amelynek máris tapasztalható eredménye, hogy az új bérkifizető rend meg-honosítása óta hétfőn is rendszeresen folyik a munka, fizetés utáni napokon alig hiányzik valaki a gyárból, és az előleget kérők száma is csökkent. A Szövetség fiókjai ez ügyben teljes ülésre hívják össze tagjaikat és megismertetve velük az ujtást

és annak hasznát, fölszólják őket, hogy amennyiben ilyen reform az illető vidék helyi viszonyaival megegyeztethető, hasonló, illetve megfelelő intézkedéssel változtassanak az eddigi állapotokon.

— **Jó pajtás.** *Sebők* Zsigmond és *Benedek* Elek új képes gyermeklapjának első száma, melyet mindenfelé nagy érdeklődéssel vártak, most megjelent s úgy tartalmának bőségével, mint kiállításának szépségével még az ugyancsak felcsigázott várakozásokat is felülmúlja. Kedves, ötletes címke hamar ismertté fog válni minden gyermekes családban. Az első köszöntő szót nagy nevű ösz költőnk, *Lévay* József mondja egy szép versében a gyermekekhez. A szerkesztőség programja egy minden tekintetben elsőrendű gyermeklap perspektíváját nyitja meg. *Rákosi* Viktor kedves, vidám történetet mond el, *Sebők* Zsigmond három cikket is írt: *Dörmögő Dörmötör* címmel folytatja híres *Macskó-történeteit*, tréfás sport-cikket is ad és a magyar gyermekeknek példaképpül állítja *Zrínyi*, a költő, gyermekkorát. *Molnár* Ferenc pompás bohózatot írt, amelyet a gyermekek nemcsak mulatsággal olvasnak, hanem el is játszhatnak. *Benedek* Elek magyaros ízű, nemes lendületű regény közlését kezdi meg. Verset *Lipcsey* Ádám és *Lampérth* Géza írtak, *Schöpflin* Aladár pedig a gyermekeknek kedves formában cikket írt a repülőgépekről. A sport-rovatban *Mannó* Miltiadesz, a híres sportsman mond el érdekes dolgokat. Érdekes rejtvények egészítik ki a szám tartalmát s bizonyára nagy hatást fognak tenni azok a szokatlanul értékes és nagyszámú díjak, melyek a rejtvények megfejtőinek számára vannak kitűzve. *Harminc* díj van: Az első a *Magyar Remekírók* 55 kötetes gyűjteménye 220 korona értékben, második díj *Benedek Elek Kis Könyvtárának* teljes gyűjteménye 60 korona értékben. Nagyon szépek az illusztrációk: egy bájos önálló kép, *Tull* Ödön műve s ugyane művész nagyszámú szöveg-illusztrációja. Gazdagságához képest valóban csekély a „*Jó Pajtás*“ előfizetési ára: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. Az előfizetési díj a következő címre küldendő: a „*Jó Pajtás*“ kiadóhivatala, Franklin-Társulat. Budapest, IV., Egyetem-utca 4. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal bárkinek, aki kér. Ezt a gyermekek szívét-lelkét nemesítő lapot a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe.

3420/1909. eln.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város igazoló választmánya által városunk legtöbb adót fizető tagjainak 1910 évre szóló névjegyzéke egybeállítván, ezen névjegyzéket az 1886. évi XXI. t.-cz. 28. §-ának rendelkezéséhez képest alólirott naptól kezdődőleg 15 napi közszemlére kitétettem.

Erről az érdekelteket annak megemlítésével értesitem, hogy a névjegyzék a városi főjegyző hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt (dél-előtt 8–1 óráig) megtekinthető s az az ellen irányuló észrevételek vagy írásbeli felebbezések a közszemlére kitétel ideje alatt ugyanott beadhatók.

Debreczen, 1909 szeptember 18.

Polgármester távollétében
és megbízásából:

Körner Adolf s. k.,
tanácsnok.

A nagyerdei hidegvizgyógyintézet

folyó évi április havában megnyilt.

Intézeti és fürdő-orvos **Dr. Szász Adolf.** (lakik Piac-utca 59. sz.)

A vizgyógyintézet látogatói a vizgyógyintézet orvosa, vagy más orvos rendelménye alapján vehetik az intézetet igénybe s a rendelvény a fürdőszolgának átadandó.

A vizgyógyintézet délelőtt 5— $\frac{1}{2}$ 9-ig, délután $\frac{1}{2}$ 5-től $\frac{1}{2}$ 8-ig férfiak, délelőtt $\frac{1}{2}$ 9—12-ig és délután 1— $\frac{1}{2}$ 5-ig nők által használható. Ugyanott reggel 5 órától este 7-ig kádfürdő, hétfőn, szerdán és pénteken nők, egyéb napokon férfiak által használható gőzfürdő áll rendelkezésre.

A fürdő felügyelőség.

Alapított 1561.

Telefon: 270.

« DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS »

KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA.

(VÁROSHÁZÉPÜLET, KOSSUTH-UTCA.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett. ☺☺☺☺☺

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legizlésesebben állítatnak ki. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. ☺☺☺

Tartós betűrebből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdáknak, könyvkötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.